

Uygarlık sunağından çıkan ders

Işık Kansu

Cumhuriyet-08 Temmuz 2017 Cumartesi

Yandık, battık, kül olduk diye dövünmeye hiç gerek yok.

Bunca kirlenme ve çürüme içinde bu ülkede övünülecek seçkin adımlar da atılıyor.

Örnek:

Her sanın ötesinde “*iyi insan*” olarak adlandırabileceğimiz **Cenap Tezer**, Bodrum Ortakent'te 40 dönüm bir arazide kültür ve sanat köyü kurmuş. Bir tür uygarlık sunağı olan köyde yıllardır etkinlikler düzenliyor.

Köyün, **Orhan Kemal** Meydanı var, **Nedim Günsur** Sokağı var, **Erdinç Bakla** ve **Yıldız Kenter** sanat galerileri var.

Galerilere bu yıl bir tanesi daha eklendi: **İsmail Hakkı Tonguç** Sanat Galerisi. Çünkü bu ay Dibeklihan'da yazından eğitime, mimariden sanata katkısına değin birçok alanda Köy Enstitülerinin yarattığı o güçlü esinti ele alındı, alınmaya da devam ediyor.

Tonguç Galerisi'nde sanat alanında yarım yüzyılı çoktan devirmiş olan Erdinç Bakla'nın “*Anadolu Tanrıçaları*” adlı seramik sergisini gezdik.

Yıldız ve ay tanrısı, gecemizi aydınlattı. Güneş ve fırtına tanrısı, önümüzü açtı. İyilik tanrısı Zıtapiyas'a gelince: Ülkemizde epeydir unutulmuş bir geçmiş insanlık ülküsünü anımsattı bize...

Köy Enstitüsü kökenli sanatçı **İsmail Avci**'nin eşgüdümünde açılan Köy Enstitülü ressamların sergisi de, iyi insanlık yüreğinin derinlerde bir yerlerde hâlâ attığını duyumsatması açısından çok değerliydi.

Tıpkı İsmail Hakkı Tonguç Belgeliği Vakfı ile Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği'nin birlikte Dibeklihan'da yürüttüğü sunum ve söyleşilerde olduğu gibi...

Açılış konferansını yapan değerli bilim insanı Prof. Dr. **Bilsay Kuruç**, “*Hattuşaş*”a benzettiği bu boz taşlarla çevrili kültür köyünde, Köy Enstitülerinin doğuşunu, Cumhuriyet devrimcilerinin köylüyü bağımsız çiftçi yapabilme, topraksız köylüyü topraklandırma hedefleri ile birlikte değerlendirdi.

Kuruç, her iki hedefin de nasıl toprak ağaları ve zorbalar tarafından boğulduğunu anlatırken **İsmet İnönü**'nün, **Bülent Ecevit**'e söylediği bir sözü aktardı:

“*Zaman zaman bu ülkede restorasyon ihtiyacı ortaya çıkar. Bu restorasyona da hâkim olmalıyız. Yoksa, Cumhuriyet devrimleri altımızdan kayar gider*”

İnönü'nün “*restorasyon*” dediği, “*karşıdevrim*”dir.

Türkiye'nin son 15 yıldır yaşadığı sıkıntı işte budur.

Cumhuriyetçi kanat, karşıdevrime hâkim olamamış; sonsuza değin yaşatmaya ant içtiğimiz Cumhuriyet devrimleri altımızdan kayıp gitmiştir.

Övüncümüz olan bir kültür ortamından çıkardığımız ders budur.

Dersi aldığımızı göre, andımızı anımsayıp ödevimizi yapmalıyız.